

"Bil ki Allah'tan başka ilah yoktur."

(47 Muhammed/19)

NEDÂ

Yayın No: 3

Kitabın Adı: *Kelimetu'l İhlas*

Yazar: *İbn-i Receb el-Hanbelî*

Tercüme: *Erhan Okumuşlar*

Tashih&Redakte: *Abdullah Yıldırım*

Kapak Tasarım: *Mali*

Baskı Yeri: *Konya*

Baskı Tarihi: *Haziran/2011*

Cilt: *Göksu Cilt Evi (332 342 02 07)*

Baskı: *Form Ofset (332 342 01 28)*

Yeni Matbaacılar Sitesi

Yayın Cad. No: 68

GENEL DAĞITIM

ME'VA KİTAP

0 332 350 63 62

KONYA

Kelimetu'l İhlâs

LA İLAHE İLLALLAH

İbni Receb el-Hanbelî

Neda Yayınları

KONYA

İÇİNDEKİLER

Hutbetu'l Hâce.....	7
Lailaheillallah Diyen Kimseye	
Cehennem HaramOlur.....	9
Tevhidi Gerçekleştiren Zina Etse de	
Hırsızlık Yapsa da Cennete Girecektir.....	12
Lailaheillallah'ın Şartları.....	17
Lailaheillallah Cennetin Anahtarıdır.....	19
Cennete Girmenin Şartları.....	25
Şehadetin Gereklerini Yerine	
Getirmeyenlerin Durumu.....	25
Zekât Malın Hakkıdır.....	26
“Lailaheillallah” Şehadeti Kimlere Fayda Verir?.....	29
Mutlak Nasları Mukayyed Nasların	
Işığında Değerlendirmek.....	30
Lailaheillallah Allah'tan Başka İbadet Edilen	
İlahların Tümünü İnkâr Etmeyi Gerektirir.....	33
Şirkin Asılları ve Şubeleri	33
Hevasını İlah Edinenler.....	35

Şeytana İtaat Etmek Rahman'ın Tevhidine	
Zarar Verir.....	37
Allah Sevgisinin İşaretleri Nelerdir?.....	41
Zahir ve Batın, Birbirinden Ayrılmayan	
Bir Bütündür.....	46
Selim Kalp Ne Demektir?.....	51
Riyadan Sakının!.....	53
Muvahhidin İmanın Nurundan	
Cehennem Ateşi Söner.....	54
Kim Lailaheillallah Sözünde Sadık Olursa	
Kıyamet Gününün Sıkıntısından Kurtulur.....	58
Kelime-i Tevhidin Faziletleri.....	67

Hutbetu'l Hâce

Hamd, ancak Allah içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak yoktur, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Allah'tan başka ilâh olmadığına şehâdet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve şehâdet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve Resûlüdür.

“Ey iman edenler! Allah’tan sakınılması gerektiği gibi sakının. Sizler, kesinlikle müslüman olarak ölün.” (3/Âli İmran 102)

“Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten yaratan, ondan eşini var eden ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar vücuda getirip (dünyanın dört bir tarafına) yayan Rabbinizden (emir ve nehiyelerine riayetsizlikten) sakının. Adını anarak birbirinizden dilekler dilediğiniz Allah’tan ve sıla-i rahmi kesmekten korkun. Hiç şüphesiz ki O, sizin üzerinize Rakîb’tir. (En ince ayrıntısına kadar her halinizi daima gözetendir.)” (4 Nisa/1)

“Ey iman edenler! Allah’tan (emir ve nehiyelerine riayetsizlikten) sakının ve doğru olan sözü söyleyin ki Allah, yaptığınız amelleri kabul etsin ve günahlarınızı affetsin. Allah ve Resulüne itaat eden, elbette ki bütün büyük emel ve beklentilerini elde etmiştir.” (33 Ahzab/71)

Bütün hitap ve kitapların başında ifade edilmesi sünnet olan “hamd ve salât” fasılasını ifa ettikten sonra...

En doğru söz, Allah’ın keliması ve en mustakim yol, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’in rehberlik ettiği yoldur. Yoldan saptıran en şerli şeyler, dinde sonradan çıkartılan şeylerdir. (Din adına başlı başına bir ibadet olması amacıyla) dinde sonradan çıkartılan her şey bid’attir. Her bid’at sapkınlıktır. Ve hiç şüphesiz ki, her sapkınlık azaba mustehaktır.

hammed'in Allah'ın Rasulü olduğuna şahadet eden hiçbir kul yoktur ki Allah ateşi ona haram kılmasın" buyurdu.

{يَا رَسُولَ اللَّهِ ، أَفَلَا أَخْبِرُ بِهِ النَّاسَ فَيَسْتَبْشِرُوا}

Bunun üzerine Muaz (*radıyallahu anh*) "Ya Rasulallah! Bunu insanlara haber verip onları müjdeleyeyim mi?" deyince Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«إِذَا يَتَكَلَّمُوا»

"Hayır! O zaman buna güvenirlir" buyurdu.

Muaz (*radıyallahu anh*) böylesine bir müjdeyi insanlardan saklamayı kerih gördüğünden dolayı ölüm döşeginde iken bu hadisi insanlara haber verdi.”¹

Utban b. Malik (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

« إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَتَّبِعِي

بِهَا وَجْهَ اللَّهِ تَعَالَى»

“Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) kendi rızasını

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hamd, yalnızca Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’ya aittir. Muvaffakiyet ve yardım O’ndandır.

Lailaheillallah Diyen Kimseye

Cehennem Haram Kılınır

Katade, Enes (*radıyallahu anh*)’ın şöyle dediğini rivayet etmiştir:

“Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ter-kisinde Muaz (*radıyallahu anh*) olduğu halde seyahat ederken "Ey Muaz!" diye seslendi. Muaz "İcabete ve itaate hazırım ya Rasulallah!" dedi. Bu konuşma aralarında üç kere tekrar etti. Da-ha sonra Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْ مُحَمَّدًا

رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ»

"Allah’tan başka ilah olmadığına ve Mu-

¹ Buharî, İlim,128; Müslim, İman, 32.

dileyerek *Lailaheillallah* diyen kimseye cehen-nemi haram kılar.”²

Müslim'de geçen Ebu Said ve Ebu Hureyre'den rivayet edilen hadiste Ashab-ı Kiram, Tebük'te Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile beraberken onlara bir açlık isabet etti. Bunun üzerine Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir bez parçasının getirilmesini emretti. Getirilen bezi yere yaydı ve herkesin yanında kalan azıkları getirmesini istedi. Bazıları bir avuç mısır, bazıları bir avuç hurma bazıları da bir avuç ekmek kırıntısı getirdi. Sonunda bezin üstünde bir miktar azık birikti. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yiyeceklerin bereketlenmesi için dua etti ve ashabına bezin üzerindeki azıkları kaplarına doldurmalarını emretti. Bunun üzerine herkes kabını doldurdu. Öyle ki hiç kimsenin yanında boş kap kalmadı. Ordudaki herkes doyuncaya kadar yemesine rağmen bu bereketli azıktan bir miktar arttı. Bütün bu olanlardan sonra Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

« أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ لَا يَلْقَى اللَّهُ

² Buharî, 5401; Müslim, Mesacid, 263.

بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فَيُحْجَبَ عَنِ الْجَنَّةِ»

“Allah’tan başka ilah olmadığına ve benim Allah’ın rasulu olduğuma şahadet ederim ki şüphe etmeyerek bu şahadeti getiren kulu Allah, cennetten mahrum etmez.”³

Tevhidi Gerçekleştiren Kimse Zina Etse de Hırsızlık Yapsa da Cennete Girecektir

Ebu Zer (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

«مَا مِنْ عَبْدٍ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ مَاتَ عَلَى ذَلِكَ ،
إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ»

“*Lailaheillallah* deyip bu hal üzere ölen kul cennete girer” buyurdu. Bunun üzerine Ebu Zer (*radıyallahu anh*):

{وَأِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ}

“Zina etse de hırsızlık yapsa da mı?” diye sorunca Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

³ Müslim, İman, 27.

«وَأِنْ زَكَّىٰ وَإِنْ سَرَقَ»

"Zina etse de hırsızlık yapsa da" dedi ve bunu üç kez tekrarladı. Dördüncüsünde ise:

«وَأِنْ زَكَّىٰ وَإِنْ سَرَقَ عَلَىٰ رَغَمِ أَنْفِ أَبِي ذَرٍّ»

"Ebu Zer'in burnu yerde sürtünse bile!" buyurdu. Ebu Zer (*radiyallahu anh*) Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanından çıkarken "Ebu Zer'in burnu yerde sürtünse bile, Ebu Zer'in burnu yerde sürtünse bile..." diyerek çıktı.⁴

Ubade b. Samit (*radiyallahu anh*)'ın ölüm döşeginde iken şöyle dediği rivayet edilmiştir:

"Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in şöyle dediğini işittim:

«مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ»

Kim Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına, Muhammed'in O'nun rasulu olduğuna şehadet ederse Allah bu kimseye cehennemi haram kılar."⁵

⁴ Buhari, Libas (5827); Müslim, İman, 94.

⁵ Müslim, İman, 29; Tirmizi, 2638.

Yine Ubade b. Samit (*radiyallahu anh*)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ وَكَلِمَتُهُ، أَلْقَاهَا إِلَىٰ مَرْيَمَ ، وَرُوحٌ مِنْهُ ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَىٰ مَا كَانَ مِنَ الْعَمَلِ»

"Kim Allah'tan başka ilah olmayıp O'nun tek olup ortağı bulunmadığına, Muhammed'in O'nun kulu ve rasulu olduğuna, İsa'nın da O'nun kulu ve rasulu ve Meryem'e ilka ettiği kelimesi olduğuna ve O'ndan bir ruh olduğuna, Cennetin ve Cehennemim hak olduğuna şehadet ederse ne yaparsa yapsın Allah onu (mutlaka) cennete dâhil edecektir."⁶

Bu manadaki hadisler oldukça çoktur ve bunların hepsini burada zikretmek uzun sürer.

Lailaheillallah diyen kimselerin cennete gireceğine dair gelen hadisler iki kısımır:

Birincisi; İki şehadet kelimesini söylediği halde Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya kavuşan

⁶ Buhari, (3435); Müslim, İman, 46.

kimselerin cennete gireceği ve ondan men edil-meyeceğini haber veren hadisler. Hadislerin zahirine göre tevhid ehlinde hiç kimse cehennemde ebedi olarak kalmayacaktır. Eğer haram işlemişlerse cehennem ateşiyle bu günahlardan temizlendikten sonra cennete gireceklerdir.

Ebu Zer (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edilen hadisinin manası ise şudur:

Kişi tevhidi gerçekleştirdiği sürece hırsızlık veya zina yapması, onun cennete girmesine engel değildir. Bu, şüphe götürmeyen bir gerçektir. Ancak bu gibi hadislerden, tevhidi gerçekleştiren bir kimsenin zina ettiği ya da hırsızlık yaptığı takdirde asla azap görmeyeceği manası da çıkmaz.

Ebu Hureyre (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نَفَعْتُهُ يَوْمًا مِنْ ذَهْرِهِ يُصِيبُهُ قَبْلَ ذَلِكَ مَا أَصَابَهُ»

“Kim *Lailaheillallah* derse, çekmesi gereken cezayı çektikten sonra bu şehadeti kendisi-

ne fayda verecektir.”⁷

İkincisi; İçerisinde *Lailaheillallah* sözünü söyleyen kimseye cehennemin haram kılındığı geçen hadisler. Bazı âlimler bu hadislerden, ebedi olarak cehennemde kalmanın haram kılındığını ya da ehlinin ebedi olarak içerisinde kalacağı bir ateşin onlara haram kılındığını anladılar. Tevhid ehline haram kılınan bu ateş ise cehennemin azap yönünden en hafif tabakası olan "Derk-i Âla" dışında kalan ateştir.

Derk'i Ala'ya ise tevhid ehlinde olan asiler, işledikleri haramlar sebebiyle gireceklerdir. Sonra da kullarına karşı merhametli olan Allah'ın rahmeti ve şefaathçilerin şefaatiyle oradan çıkacaklardır.

Buhari ve Müslim’de geçen kudsi bir hadiste Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

{وَعَزَّيْ وَجَلَالِي لِأَخْرِجَنَّ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ يَوْمًا مِنَ الدَّهْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ}

⁷ Bezzar, Musned, 1/17; Beyhaki, 97; Taberani, Evsat, 4/12; Heysemi, 1/17; Ebu Nuaym, Hilye, 7/126; Deylemî, 3/474. Heysemi, isnadının sahih olduğunu söylemiştir.

“İzzetim ve Celalim hakkı için *Lailaheillallah* diyen kimseyi mutlaka cehennemden çıkaracağım.”⁸

Lailaheillallah'ın Şartları

Âlimlerin bir kısmı şöyle demiştir:

“Hadislerde geçen *Lailaheillallah*'ı söylemekten maksad, cehennemden kurtulmayı ve cennete girmeyi gerektiren bir sebep olmasıdır. Bu gereklilik ise söylenen sözün şartlarının hepsinin bir arada bulunması ve bu sözü ifsada uğratacak bir durumun olmaması halinde geçerlidir. *Lailaheillallah* kelimesinin şartlarından birisi eksik olduğunda ya da onu bozacak bir söz veya amel işlendiğinde artık bu tevhid kelimesi, söyleyenin cehennemden kurtulmasını ve cennete girmesini sağlayamaz. Bu, Hasan ve Vehb b. Münebbih'in görüşüdür. Söylenenlerin en güzeli ve en kuvvetlisi bu görüştür.

Firuzdak, ölen karısını defnederken Hasan (*rahimehullah*) kendisine “Bu günün için sen ne hazırladın?” diye sordu. Firuzdak:

“Yetmiş seneden beri söylediğim *Lailaheillallah* kelimesini (hazırladım)” diye

⁸ Buhari, 8/200-202; Müslim, İman, 1/184, (193).

cevap verdi. Bunun üzerine Hasan (*rahimehullah*):

“Bu ne kadar da güzel bir hazırlık! Ancak *Lailaheillallah* için bilinmesi ve uyulması gereken bazı şartlar vardır. Ayrıca iffetli kadınlara iftira etmekten sakın” dedi.⁹

Hasan (*rahimehullah*)'a “İnsanlar *Lailaheillallah* diyen kimsenin cennete gireceğini söylüyorlar. Bu konuda ne dersin?” diye sorulunca Hasan (*rahimehullah*) “Kim *Lailaheillallah* der ve onun hakkını ve farzlarını yerine getirirse cennete girer” diye cevap verdi.

⁹ İmam Buhari Cenazeler Bölümünde ta'liken rivayet etmiştir.

“Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bana dedi ki:

«إِذَا سَأَلَ أَهْلُ الْيَمَنِ عَنْ مِفْتَاحِ الْجَنَّةِ فَقُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

Lailaheillallah Cennetin

Anahtarıdır

Vehb b. Münebbih'e "Lailaheillallah cennetin anahtarı değil midir?" diye sorulduğunda şöyle cevap vermiştir:

“Evet öyledir. Ancak her anahtarın dişleri vardır. Eğer dişli anahtar getirirsen kapı sana açılacaktır. Ama anahtar dişsiz ise kapı açılmaz.”¹⁰

İmam Ahmed (rahimehullah) "La ilahe illallah cennetin anahtarıdır"¹¹ hadisini munkatı bir isnadla rivayet etmiştir.

Muaz (radiyallahu anh) şöyle demiştir:

¹⁰ Ebu Nuaym, Hilyetul Evliya, 4/66. Ayrıca İmam Buhari Sahihinde (3/131) muallâk olarak zikretmiştir.

¹¹ İsnadı zayıftır. İmam Ahmed b. Hanbel müsnedinde (5/242) o da Muaz (r)'dan merfu olarak rivayet etmiştir.

“Yemen halkı sana cennetin anahtarını sorduğunda "Lailaheillallah'a şehadet etmektir" de!”¹²

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadislerinin birçoğunda cennete girebilmek için salih amelin şart koşulmuş olması Vehb b. Münebbih'in bu sözünün sıhhatli olduğunu göstermektedir.

Ebu Eyyub (radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre bir adam Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanına gelerek "İşlediğimde beni cennete girdirecek bir ameli bana bildir!" dedi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu adama:

«تَعْبُدُ اللَّهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ وَتَصِلُ الرَّحِمَ»

¹² Hadis zayıftır. Beyhaki tahric etmiştir. Senedi zayıf olmakla birlikte silsilede de kopukluk vardır.

“Yalnızca Allah’a ibadet edersin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmazsın. Namazı kılar zekâtı verirsin ve sıla-i rahimi gözetirsin” buyurdu.¹³

Ebu Hureyre (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edildiğine göre bir adam Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e gelip “Ya Rasulallah! İşlediğimde beni cennete sokacak amelleri bana öğret!” deyince Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«تَعْبُدُ اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ،
وَتُؤَدِّي الزَّكَاةَ الْمَفْرُوضَةَ وَتَصُومُ رَمَضَانَ»

“Allah’a ibadet eder ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmazsın. Üzerine yazılmış olan namazı kılar, farz olan zekâtı verir ve Ramazan orucunu tutarsın” buyurdu. Bu defa adam:

{وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا أَزِيدُ عَلَى هَذَا شَيْئًا وَلَا أَنْقُصُ مِنْهُ}

“Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki bundan ne bir şey eksilteceğim ne de arttıracam” dedi. Bunun üzerine Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

¹³ Buhari, 2/108, (5983); Müslim, İman, 13; İmam Ahmed, 5/418.

«مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى هَذَا»

“Kim cennet ehlinde bir adama bakmak istiyorsa şu adama baksın” buyurdu.¹⁴

Ahmed b. Hanbel’in Müsnedinde geçen bir hadiste ise Beşir b. Hasasiye (*radıyallahu anh*) şöyle demiştir:

“Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e biat etmek için geldiğimde bana Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in O’nun kulu ve rasulu olduğuna şehadet etmemi, namaz kılmamı, zekât vermemi, İslam haccıyla haccetmemi, Ramazan orucu tutmamı ve Allah yolunda cihad etmemi şart koştu. Bunun üzerine ben:

“Ey Allah’ın Rasulü! Hepsini kabul ediyorum ama cihad ve zekâta gücüm yetmez. Çünkü savaştan kaçan kimsenin Allah’ın gazabına uğrayacağı söylendi. Seninle birlikte savaşa çıktığım takdirde ölümden korkup nefsimi uyarak savaştan kaçmaktan korkuyorum. Zekâta gelince ise; Allah şahittir ki ganimet ve öşürden bana

¹⁴ Müslim, İman, 14; Buhari, Zekat, 2/109, (1397).

düşen pay ile ailemin ve akrabalarının verdiklerinden başka benim hiçbir malım yoktur" dedim.

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beyat için uzattığı elini çekti ve bana:

«فلا جهاد ولا صدقة فلم تدخل الجنة إذا؟»

"Cihad yok... Zekât yok... Peki, ne ile cennete gireceksin?" dedi. Bunun üzerine ben:

"Ey Allah'ın Rasulü! Sen nasıl emir buyursan öyle olsun" dedim ve Rasulullah'ın getirdiği şartların hepsi üzerine O'na biat ettim."¹⁵

¹⁵ Ahmed b. Hanbel, Musned, 5/224; Hâkim, 2/80. Hakim ve Zehebi hadis için "sahih" demişlerdir.

(*radıyallahu anhum*) bu hadisi şöyle anlamışlardı: “İki şehadeti getiren kimseler sadece şehadet getirmeleri dolayısıyla dünyada cezadan kurtulurlar.” Bundan dolayı zekâtı vermeyen kimse-lerle savaş etme hususunda duraksadılar.

Ancak Ebu Bekir Sıddık (*radıyallahu anh*) hadisten kendisiyle savaşılmayacak kimselerin, iki şehadet kelimesini söyleyip gereğince amel eden kimseler olduğunu görüşüne vardı. Bu görüşüne Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in “Böyle yaparlarsa kanlarını ve mallarını benden korurlar, hesapları Allah’a kalmıştır” sözünü delil getirdi ve şöyle dedi:

“Hiç şüphesiz zekât, malın hakkıdır...”

Zekât Malın Hakkıdır

Ebu Bekir Sıddık (*radıyallahu anh*)’ın anladığı bu mana İbni Ömer¹⁷, Enes¹⁸ ve daha pek çok sahabi tarafından Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’den rivayet edilen şu hadise de muvafakat etmektedir:

«أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

Cennete Girmenin Şartları

Yukarıda naklettiğimiz hadis açıkça göstermektedir ki tevhidin, namazın, oruç ve hacın yanında cihad ve sadaka da cennete girebilmenin şartlarındanıdır.

Şehadetin Gereklerini Yerine

Getirmeyenlerin Durumu

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ»

“La ilahe illallah Muhammedun Rasulullah şehadetini yerine getirinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum.”¹⁶

Ömer b. Hattab ve sahabeden bir grup

¹⁶ Buhari, İman, 52; Müslim, İman, 22.

¹⁷ Müslim, 1/53.

¹⁸ Buhari, 1/102,103.

اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا
الزَّكَاةَ»

“La ilahe illallah Muhammedun Rasulullah deyip namazı kılıp, zekâtı verinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum...”

Aynı zamanda Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’nın şu ayetlerindeki manaya da delalet etmektedir:

[فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ]
[التوبة:5]

“Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse yollarını serbest bırakın.” (9 Tevbe/5)

[فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخِذُوا مِنْ دُونِ
الدِّينِ] [التوبة:9]

“Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse sizin dinde kardeşleriniz olurlar.” (9 Tevbe/11)

Hiç şüphesiz dinde kardeşlik, tevhidi gerçekleştirmekle beraber diğer farzları da eda etmeyi gerektirir. Çünkü şirkten tevbe ancak, tevhid ile mümkün olabilir.

Ebu Bekir (*radiyallahu anh*) konu ile ilgili görüşünü Sahabeye açıklayınca kendi düşünce-

lerinden döndüler ve Ebu Bekir (*radiyallahu anh*)’ın görüşünü kabul ettiler.

İslam’ın şartlarından bir şartı ihlal eden kimselerin, sadece “La ilahe illallah Muhammedun Rasulullah” şahadetini getirmelerinden dolayı dünyadaki cezalandırmadan muaf tutulmadığına göre bu kimseler, yaptıklarından dolayı ahirette de ceza göreceklerdir.

etmiştir?” diye ihtilafa düşmüşlerdir. Bu konudaki usulcüler arasındaki ihtilaf meşhurdur.

Süfyan-ı Sevri gibi düşünen bazı âlimler bu hadislerin mensuh olduğunu, nesh edenin de farzlar ve hadler olduğu görüşünü kabul etmişlerdir.

Bu âlimlerin nesh ile kastettikleri şey, hadislerin açıklaması ve izahıdır. Zaten selef âlimleri birçok yerde nesh sözcüğünü açıklama ve izah manasında kullanmışlardır.

Âlimlerin böyle söylemekteki maksadları; Cennete girmenin ve cehennemden kurtulmanın şahadet kelimesini söylemekle birlikte farzların ifa edilip haramlardan kaçınılmasına bağlı olduğunu açıklamaktır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki; farzlar ve hudutlar ile ilgili naslar bu hadisleri nesh etmiş yani açıklamıştır.

Mutlak Nasları Mukayyed Nasların Işığında Değerlendirmek

Âlimlerin bir kısmı ise şöyle demiştir:

“Umum ifade eden bu hadisler, daha sonra gelen naslarla bazı şartlara bağlanmıştır.”

“Lailaheillallah” Şahadeti Kimlere

Fayda Verir?

Zühri ve Süfyan-ı Sevri gibi bazı âlimler yukarıdaki birinci hadisin, farzlar ve hadler nazil olmadan önce indirildiği görüşünü kabul etmişlerdir.

Bu görüş oldukça uzak bir görüştür. Çünkü hadislerin bir kısmı farzların ve hadlerin nüzulünden sonra Medine’de, bir kısmı ise Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in hayatının son döneminde gerçekleşen Tebuk gazvesi esnasında varid olmuştur.

Âlimlerin bir kısmı bu hadislerin mensuh olduğunu, bir kısmı ise muhkem olduğunu söylemişlerdir.

Hadislerin muhkem olduğunu söyleyenler “Hadislere eklenen şartlar, bu hadislerin ilavesi midir yoksa bu şartlar hadisi tamamen nesh mi

Daha sonra gelen ve umum ifadeli hadisleri kayda bağlayan hadisler ise şunlardır:

"Kim ihlâslı olarak *Lailaheillallah* derse cennete girer."¹⁹

"Onu gerçekten bilerek..."²⁰

"Lisanıyla tasdik ederek..."²¹

"Onu kalbinden tasdik ederse..."²²

Bunların dışında "boyun eğerse" ve "kalben mutmain olarak söylerse" gibi bazı şartlar *Lailaheillallah* kelimesini ikrar etmekle birlikte zikrolunmuştur.

Sayılan bu şartların hepsi kalbin ameline işarettir. Onun gerçekleştirilmesi ise iki şehadetin tam olarak gerçekleşmesiyle mümkün olur. Yani *Lailaheillallah* demek; sevgi, isteme, korku, tevekkül etme, yardım isteme, boyun eğme, yönelme ve umma bakımından kalbin, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan başkasını ilah edinmemesidir.

¹⁹ Ahmed, 5/230; Ebi Ya'la, Müsned, 4130.

²⁰ Müslim, İman, 156.

²¹ İbni Hibban, 6466; Hakim, 1/141; Ahmed b. Hanbel, 8056.

²² Ahmed b. Hanbel, 447; Heysemi, 1/15; İbni Hibban, 204.

Muhammedun Rasulullah'ın gerçekleşmesi ise Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın, rasulüne bildirdiği şekilde Allah'a ibadet etmekle yerine getirilir. Açıklanan bu mana Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'den bize açık bir şekilde ulaşmıştır.

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصًا دَخَلَ الْجَنَّةَ»

"Kim ihlâslı olarak *Lailaheillallah* derse cennete girer" buyurunca:

قِيلَ { مَا إِخْلَاصُهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ }

"İhlâs'tan kastınız nedir ya Rasulullah!" denildi. Bunun üzerine Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«أَنْ تَخْجُزَكَ عَمَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْكَ.»

"Bu kelimenin, Allah'ın sana haram kıldığı şeyleri yapmana engel olmasıdır" buyurdu.

Bu hadis, Enes b. Malik ve Zeyd b. Erkam (*radıyallahu anhuma*)'dan rivayet edilmiştir. Fakat hadisin iki isnadı da sahih değildir.

**Lailaheillallah Demek Allah'tan
Başka İbadet Edilen İlahların
Tümünü İnkâr Etmeyi Gerektirir**

Kulun *Lailaheillallah* demesi, onun için Allah'tan başka ibadet edilen hiç bir ilahın olmasını gerekli kılar.

İlah; kendisine itaat edilen ve asla edilmeyen, yüceliğinden dolayı kendisinden sakınılan, kendisine zatı için sevgi beslenen, kendisinden korkulan, kendisine tevekkül edilen, kendisinden istenilen ve kendisine dua edilen varlık demektir. Saydığımız bu hususlar, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan başkası için asla caiz değildir.

Her kim yalnızca uluhiyyete (ilahlığa) has olan bu özelliklerde yaratılmışlardan birini Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya ortak koşarsa, işte o kimse *Lailaheillallah* sözündeki ihlasını bozmuş ve tevhidi gerçekleştirememiştir. Bu özellikleri Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan başkasına verdiği ölçüde o varlığa ibadet etmiş olur.

Şirkin Asılları ve Şubeleri Vardır

Allah'tan başkasına itaat etmek, ondan korkmak veya Allah'tan başkasına tevekkül etmek gibi amellerden kaynaklanan haramların

çoğu, şirk ve küfür olarak isimlendirilir.

Bunlar arasında riyayı, Allah'tan başkası adına yemin etmeyi, Allah'tan başkasına tevekkül etmeyi, “Allah ve filan dilerse” veya “Benim için Allah'tan ve senden başka yardımcı yoktur” sözlerinde olduğu gibi Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) ile mahlukattan birini eşit tutmayı da saymak mümkündür.

Aynı zamanda uğursuzluğa inanmak, şer'an caiz olmayan rukye yapmak ve kâhinlere gitmek ve söylediklerini tasdik etmek gibi davranışlar, fayda ve zarar verme noktasında Allah'tan başkalarına da pay vermektir ki tevhid inancını yaralar.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın kendisine tabi olmamızı yasakladığı nefsin hevasına uymak da tevhidin kemalini bozmaktadır.

Bu sebepten dolayı şeriatte nefsin hevasına uymaktan kaynaklanan haramların birçoğu küfür ve şirk olarak isimlendirilmiştir. Mesela; suçsuz yere müslümanı öldürmek, hayızlarken kadına yaklaşmak veya makatından yaklaşmak, sürekli içki içmek...

Ancak burada şirk ve küfür ismi verildiğini söylediğimiz ameller, kişiyi İslam milletinden

tamamıyla çıkartmaz. Bu nedenle Selef-i Salihîn bu günahlar için “Küfrün dune küfr” veya “Şirkun dune şirk” isimlerini vermişlerdir.

Hevasını İlah Edinenler

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) kendisine tabi olunan hevayı, ilah olarak isimlendirilmiştir.

[أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ] [الجنائية: 23]

“Hevasını ilah edinene gördün mü?” (45 Casiye/23)

Hasan (*rahimehullah*) der ki:

“Hevasına tabi olan kimseler, sadece kendi arzuladığı şeyleri yapan kimselerdir.”

Katade (*rahimehullah*) ise şöyle demiştir:

“Nefsini ilah edinen kimse, sadece kendi arzuladığı şeyi yapar ve her şeyin sahibi olmak ister. Zira bu kimse, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’ya karşı gelmekten kendisini engelleyecek vera ve takvaya sahip değildir.”

Ebu Uname (*radıyallahu anh*)’dan senedi zayıf olan şu hadis rivayet edilmiştir:

“Yeryüzünde Allah’tan başka ilah edinilenlerin içerisinde kendisine en çok ibadet edilen; tabi olunan hevadır.”

Bu konuda diğer bir hadis ise şudur:

“*Lailahe illallah* kelimesi, sahibi din yerine dünyayı seçene dek sahibini korumaya devam eder. Onlar dünyayı seçtikleri zaman *La ilahe illallah* sözü onlardan reddedilir ve "Siz bu sözde yalancısınız" denilir.”

Bu hususa Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’den sahih olarak rivayet edilen şu hadis de şahitlik etmektedir:

«تَعِسَ عَبْدُ الدَّرْهَمِ , تَعِسَ عَبْدُ الدِّينَارِ تَعِسَ عَبْدُ الْقَطِيفَةِ , تَعِسَ عَبْدُ الْخَمِيصَةِ تَعِسَ وَاتَّكَسَ , وَإِذَا شَيْئَكَ فَلَا انْتَقَشَ»

“Dinarın kulu helak olsun, dirhem’in kulu helak olsun, kadifenin kulu helak olsun, mide-sinin kulu helak olsun! Helak olsun ve yüzüstü sürünsün! Ona diken batsın da çıkaran bulun-masın!”²³

İşte bu nasslar; dünyayı seven, hevasına itaat eden, gayesi ve maksadı sadece hevası olan, onun için dostluk kuran ve onun için düşmanlık besleyen kimselerin aleyhine bir delildir.

²³ Buhari, (2887); İbni Mace, 4135.

Böyle kimseler, tabi oldukları hevalarının kulları, tabi oldukları şeyler de onların ibadet ettiği ilahlar olmuştur.

Şeytana İtaat Etmek Rahman'ın

Tevhidine Zarar Verir

Aynı şekilde Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şeytana tabi olmayı da ona ibadet etmek olarak isimlendirmiş ve şöyle buyurmuştur:

[أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ]

[يس:60]

“Ey Âdemoğlu! Size “Şeytana ibadet etmeyin” diye emretmedim mi?” (36 Yasin/60)

Ayetten anlaşıldığı üzere masiyette şeytana tabi olmak ona ibadet etmektir. Yine Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) halili İbrahim (*aleyhisselam*)’ın babasına söylediği sözleri naklederek şöyle buyurmuştur:

[يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ

عَصِيًّا] [مریم:44]

“Ey Babacığım! Şeytana ibadet etme! Muhakkak ki şeytan Rahman’a isyan etmiştir.” (19 Mer-yem/44)

Kim Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’ya ibadeti ve

taati hakkıyla gerçekleştiremez ise şeytana tabi olmuştur ve ona ibadet etmektedir.

Unutmamak gerekir ki ihlâslı bir şekilde Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’ya ibadet etmeyen, şeytana ibadet etmekten kurtulmuş sayılmaz.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) ihlâslı bir şekilde kendisine ibadet eden ve şeytana ibadetten sakınan kulları hakkında şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ] [الحجر:42]

“Şüphesiz kullarım üzerinde senin bir hâkimi-yetin yoktur...” (15 Hicr/42)

İşte bu kullar, *Lailaheillallah* kelimesinin gereklerini yerine getirmiş ihlâslı kullardır. Onlar, amelleriyle sözlerini tasdik etmişlerdir.

Onlar, sevgi, reca, korku, itaat ve tevekkül konularında Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’dan başkasına asla iltifat etmezler. İşte bu kullar, *Lailaheillallah* sözünde sadık olan Allah’ın hakiki kullarıdır. Ancak dilleri ile *Lailaheillallah* diyen sonra da Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’ya isyan veya muhalefet olan hususlarda şeytana ve hevasına tabi olan kimseler işledikleri fille-riyle, söyledikleri sözde yalancı olduklarını ortaya koymaktadırlar.

Kul, şeytana ve hevasına itaat hususunda Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya ne kadar isyan ederse tevhidi de o ölçüde fesada uğrar.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

[وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ] [القصاص:50]

“Allah'tan bir yol gösterici olmaksızın kendi hevesine uyandan daha sapık kim olabilir! Elbette Allah, zalim kavmi doğru yola iletmez.” (28 Kasas/50)

[وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ] [ص:26]

“Heva ve hevese uyma! Şüphesiz heva, seni Allah yolundan saptırır.” (38 Sad/26)

Ey kardeşim! Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) kul ol ve hevaya ibadet etme! Çünkü heva, sahibini ateşe sürükler.

[أَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ] [يوسف:39]

“Farklı farklı (uydurma) rabler mi daha hayırlıdır yoksa Kahhar olan Allah mı?” (12 Yusuf/39)

Dinarın kulu helak olsun, dirhem kulu helak olsun!

Ey kardeşlerim! Vallahi hiçbir kimse, tek olan Allah'a hakkıyla ibadet etmedikçe O'nun azabından kurtulamaz. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan başka kendine ibadet edilen şeylere asla iltifat etme ve Rabbine ibadette hiçbir ortak koşma!

Ariflerden biri arkadaşlarıyla birlikte dağın başında oturmuş, sohbet ederken şöyle dedi: “Kişi, tek olan Allah ile baş başa kalmadığı müddetçe muradına ulaşamaz.”

Ariflerden birisi ansızın kendinden geçti ve yere yığıldı. Yanında bulunan arakadaşları kalyaların yıkılıp dümdüz olduğunu ve arif şahsın baygın halde bir müddet hareketsiz kaldığını gördüler. Bu kişi sanki kabrinden kalkmış bir ölü gibi olmuştu.

Lailaheillallah sözü Allah'tan başkasını sevmemeyi de gerektirir. Çünkü ilah, kendisine olan sevgiden, korkudan ve recadan dolayı itaat edilen, isyan edilmeyen varlıktır. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın sevdiği şeyleri sevip sevmediklerini sevmemek Allah'ın sevgisini tamamlayan şeylerdendir.

Öyleyse Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın sevmediği şeyleri seven ve Allah'ın sevdiği şeyleri

sevmeyen kimsenin tevhidi ve *Lailaheillallah* sözüne olan sadakati gerçekleşmemiştir. Allah'ın sevdiği şeyleri sevene, sevmediği şeyleri kerih görene kadar bu kişide gizli şirkten bir eser vardır.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

[ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ] [محمد:28]

“Onlar Allah'ı gazaplandıracak şeylere uydular ve O'nun rızasını hoş karşılamadılar. Böylece Allah da onların amellerini boşa çıkardı.” (47 Muhammed/28)

Allah Sevgisinin İşaretleri Nelerdir?

Leysi, Mücahidin “Onlar bana hiçbir şeyi şirk koşmazlar.” (24 Nur/55) ayetini "Benden başkasını sevmezler" şeklinde tefsir ettiğini rivayet etmiştir.

Aişe (*radıyallahu anha*)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«الشِّرْكُ أَخْفَى فِي أُمَّتِي مِنْ ذَيْبِ التَّمَلِّ عَلَى الصَّفَا
فِي اللَّيْلَةِ الظُّلَمَاءِ وَأَدْنَاهُ أَنْ تُحِبَّ عَلَى شَيْءٍ مِنَ الْجَوْرِ

أَوْ تُبْغِضَ عَلَى شَيْءٍ مِنَ الْعَدْلِ وَهَلْ الدِّينُ إِلَّا الْحُبُّ فِي
اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ»

“Bu ümmetin şirki karanlık bir gecede siyah kaya üzerinde yürüyen karıncanın ayak sesinden daha gizlidir. Bu şirkin en düşük derecesi; zulüm olan bir şeye sevgi beslemen, adalet olan bir şeye ise buğz etmendir. Zaten din, sevmek ve buğz etmekten ibaret değil midir?”²⁴

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

[قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ] [آل
عمران:31]

“De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin.” (3 Âl-i İmran/31)

Bu nasslar bize Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın sevmediği şeyleri sevmenin, sevdiği şeyleri sevmemenin hevaya tabi olmak olduğunu göstermektedir. Allah'ın sevdiklerine düşmanlık, sevmediklerine dostluk göstermekte gizli şirk vardır. Hasan (*rahimehullah*) dedi ki:

²⁴ Hakim ve Tirmizi rivayet etmiştir. Hakim sahih olduğunu söylemiştir.

"Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya itaati sevmek Allah'ı sevmezsin."

Zünnun el-Mısırî'ye "Rabbimi ne zaman sevirim?" diye sorulduğunda şöyle cevap vermiştir:

"Allah'ın buğz ettiği şeyler sana sabırdan daha acı geldiği zaman O'nu sevmiş olursun."

Bişr b. Seriyeye şöyle derdi:

"Sevgilinin buğz ettiği şeyleri sevmek, sevgiye yakışan bir şey değildir."

Ebu Yakup en-Nahri Cevrî dedi ki:

"Allah'ı sevdiğini iddia edip de Allah'ın emirlerine göre hareket etmeyen kimsenin iddiası batıldır."

Yahya b. Muaz şöyle demiştir:

"Allah'ı sevdiğini iddia edip de Allah'ın hükümlerini korumayan kimse yalancıdır."

Ruveym şöyle demiştir:

"Sevgi tüm hallerde O'nun emrine uygun hareket etmektir."

Eğer bana "Öl!" dersen

"İşittim ve itaat ettim" derim.

Ölüme davet edene,

"Hoş geldin! Merhaba!" derim."

Bahsettiğimiz bu manaya "De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin." (3 Âl-i İmran/31) ayeti şahitlik etmektedir.

Hasan (*rahimehullah*) şöyle dedi:

"Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabı "Biz Rabbimizi çok seviyoruz" dediler ve Allah'ın kendi sevgisi için bir alamet belirtmesini istediler. Bunun üzerine Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) bu ayeti indirdi."

İşte burada şu hakikat ortaya çıkmaktadır ki *Lailaheillallah* şehadeti, "Muhammedun Rasulullah" şehadeti olmaksızın tamam olmaz. Çünkü Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın sevdiği ve buğz ettiği şeyleri öğrenmek için, bunları bize tebliğ eden Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e itaat etmek, O'nun emrettiklerini yerine getirmek ve yasakladığı şeylerden kaçınmaktan başka bir yol yoktur. Yani Allah sevgisi, Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i sevmeyi, doğrulamayı ve O'na itaat etmeyi gerektirir. İşte bundan dolayı Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) kendi sevgisini Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in sevgisiyle beraber zikretmiştir:

[قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ] [التوبة: 24]

“De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız kazandığınız mallar, kesata uğramasından korktuğunuz ticaret, hoşlandığınız meskenler size Allah'tan, Rasulünden ve Allah yolunda cihad etmekten daha sevimli ise, artık Allah emrini getirinceye kadar bekleyin! Allah fâsıklar topluluğunu hidayete erdirmez.” (9 Tevbe/24)

Aynı şekilde Allah (Subhanehu ve Tealâ) birçok konuda kendisine olan itaati Rasulüne olan itaat ile birlikte zikretmiştir.

Enes b. Malik (radıyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

«ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ بِهِنَّ حِلَاوَةَ الْإِيمَانِ مَنْ كَانَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَنْفَقَهُ

اللَّهُ مِنْهُ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقْذَفَ فِي النَّارِ»

“Kimde şu üç şey bulunursa o kimse imanın tadını almış olur.

- Allah ve Rasulü kendisine her şeyden daha sevgili gelmek

- Sevdliğini yalnızca Allah (Subhanehu ve Tealâ) için sevmek

- Allah (Subhanehu ve Tealâ) onu küfürden kurtardıktan sonra bir daha küfre dönmeyi ateşe atılmaktan daha kötü görmek.”²⁵

Zahir ve Batın Birbirinden

Ayrılmayan Bir Bütündür

Allah (Subhanehu ve Tealâ)'nın sevgisi sihirbazların kalbine iyice yerleşince nefislerini feda ederek Firavun'a şöyle seslendiler:

[فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا]

[طه: 72]

“Ne yapmak istersen yap! Sen, ancak bu dünyaya hayatında hükmünü geçirebilirsin.” (20 Taha/72)

Çünkü Allah (Subhanehu ve Tealâ)'nın sevgisi kalbe yerleştiğinde bütün azalar Allah'a itaate

²⁵ Buharî, 1/11; Müslim, 1/66.

yönelir. Bu manayı Buhari'nin Sahihinde zikrettiği şu kudsî hadiste de görmekteyiz:

{...وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالتَّوَّافِلِ حَتَّىٰ أُحِبَّهُ ،
فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ ، وَبَصَرَهُ الَّذِي
يُبْصِرُ بِهِ ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي
بِهَا...}

“Kulum bana, kendisine farz kıldığım şeyleri yapmaktan daha sevgili bir yolla yaklaşamaz. Kulum bana, nafil ibadetlerle de yaklaşır. Nihayet ben onu severim. Ben kulumu sevince de onun işiten kulağı, gören gözü, tutan eli ve yürüyen ayağı olurum.”²⁶

Başka bir rivayette ise “Benimle duyar, benimle görür, benimle tutar ve benimle yürür” şeklinde geçmektedir.

Bunun manası ise şudur:

“Kalb, Allah'ın muhabbetiyle dolduğu ve bu muhabbet kulun kalbine hâkim olduğu zaman tüm azaları, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'yı razı edecek amellere yönelir. Ayrıca nefis, istek ve arzularında Mevlasının iradesine teslim olur.

²⁶ Buhari, Rikâk, (6502).

Ey Kardeşim! Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya, O'nun istediği şekilde ibadet et! Kendi heva ve hevesinin istediği gibi değil...

Sadece bir muradının gerçekleşmesi için Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya ibadet eden kimse, kıyıdan kıyıya ibadet eden kimsedir. Kendisine bir hayır dokunursa sevinir. Şayet fitne isabet ederse, hemen gerisin geriye döner. Böylece hem dünyasını ve hem de ahiretini hüsrana uğratar. Fakat kişideki marifet ve Allah sevgisi kuvvetlendiği zaman Mevlasının irade ettiğinden başka bir şeyi istemez.

Bazı kadîm kitaplarda şöyle yazılıdır:

“Allah'ı seven kimse için O'nun rızasından daha üstün bir şey yoktur. Aynı şekilde dünyayı seven kimse için de nefsinin heva ve isteklerinden daha üstünü yoktur.”

İbn-i Ebi Dünya, Hasan (*rahimehullah*)'ın şöyle dediğini rivayet etmiştir:

“Bir şeyin Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya itaat mi masiyet mi olduğunu öğreninceye kadar hiçbir şeye bakmadım, hiçbir şey söylemedim, hiçbir şeyi tutmadım ve hiçbir yere yürümedim. Masiyet olduğunu öğrendiğimde ise onu kesinlikle terk ettim.”

İşte bu, Allah sevgisinde doğru olan ve Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya yakın kulların halidir ve onlar bu meseleyi çok iyi anlamışlardır. (Allah hepsinden razı olsun). Ayrıca bu, tevhidin herkes tarafından bilinmeyen gizli inceliklerindendir. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye geldiği sırada verdiği hutbede "Allah'ı bütün kalbinizle seviniz" buyurarak bu hususa işaret etmiştir. Bu hadisi İbni İshak ve başkaları rivayet etmektedir.

Kişi kalbini Allah'ın muhabbetiyle doldurduğunda artık o kalbinde nefsin ve hevanın isteklerine yer kalmaz. Şair şu sözleri de buna işaret etmektedir:

*Senden başkası yerleşmesin diye,
Gönlümü sevginle mühürledim.
Elimden gelse gözlerimi kapar,
Seni görünceye hiç açmazdım.*

*Seni bütün benliğimle seviyorum.
Sevgin bende derman bırakmadı.*

*Bazıları göstermelik sever,
Bazıları ise sana ortak koşarlar.*

*Gözyaşları birbirine karıştığında
Hakiki ağlayan ortaya çıkar.
O sevgisinden dolayı erirken,
Yapmacık ağlayan hevedan konuşur.*

Sevenin sevgisinde nefsinden bir pay kaldığı sürece sevgisi, kuru iddiadan başka bir şey değildir. Gerçek seven kimse ise heva ve nefsinin isteklerinden tamamen sıyrılan, sadece sevdiğiyle beraber olan ve onunla iştirip onunla görendir.

Kalp, Rabbin evidir.

İsrailiyat'tan olan bir sözde Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın şöyle dediği geçmektedir:

"Yerler ve gökler beni içine sığdıramadı ancak, mümin kulunun kalbi sığdırabildi."

Ne zaman bir kalpte Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan başkası bulunursa Allah, kendisine ortak koşulanlardan müstağnidir. Hiç şüphesiz O, heva putuyla bir arada tutulmaktan razı olmaz.

Mümin kulun kalbinde hak, kendisinden başkasının yer edinmesini ya da razı olmadığı bir şeyin var olmasını kıskanır. Dolayısıyla kalp-

te haktan başka şeylerin bulunmasına dayanamaz.

Dünyalığa daldığınızda, sizi bundan çevirmek istedik. Haktan yüz çevirdiğiniz kadar, haktan uzaklaştınız.

Oysa o size “Kalbe benden başkası girmesin!” demişti.

Ama siz, haktan olmayan nice şeyi kalbinize yerleştirdiniz...

Hesap gününde Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’nın huzuruna kendisinde Allah’tan gayrisinin bulunmadığı selim bir kalple çıkan kimse-den başkası kurtuluşa eremeyecektir. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

[يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ * إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ

سَلِيمٍ] [الشعراء: 88,89]

“O gün ne mal fayda verir, ne evlat! Ancak Allah’a selim bir kalple gelenler müstesna...” (26 Şuara/88-89)

Selim Kalp Ne Demektir?

Selim kalp, zarar veren pisliklerden arınmış tertemiz kalptir. Kerih olan şeylerin bulaştığı kalp ise ateş azabıyla temizlendikten sonra kur-

tuluşa erebilir. Kendisinden pislikler gidince artık bu kalp de selim bir kalp olmuştur.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) temizdir, temiz olandan başkasını kabul etmez. Temiz olan kalpler azaba uğratılmaksızın Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’ya yakın olmayı hak etmişlerdir. Ahiret günü onlara şöyle denilecektir:

[سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ] [الرعد: 24]

“Sabrettiğinize karşılık size selam olsun! Dünyaya yurduyun sonu (cennet) ne güzeldir!” (13 Rad/24)

[وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ] [الزمر: 73]

“Rablerine karşı gelmekten sakınanlar ise bölük bölük cennete sevk edilirler. Oraya varıp da kapıları açıldığında bekçileri onlara "Selam size! Tertemiz geldiniz. Artık ebedî kalmak üzere girin cennete" derler. (39 Zümer/73)

[الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ] [النحل: 32]

“Onlar, meleklerin "Selam sizin üzerinize olsun!

Yapmış olduğunuz salih amellere karşılık girin cennete!" diyerek iyilikle canlarını aldıkları kimselerdir. (16 Nahl/32)

Bugün kalbini, işlediği şeylerden dolayı pişmanlık ateşi ile veya Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya kavuşma özlemi ile yakmayan kimse için cehennem ateşi çok şiddetli olacaktır.

Tevhidi tam manasıyla gerçekleştirememiş, onunla amel etmemiş ve şartlarını yerine getirmemiş kimse den başka hiç kimse cehennem ateşiyle temizlenmeye ihtiyaç duymaz.

Riyadan Sakının!

Muvahhidlerden ateşe ilk girecek olanlar, amellerine riya karıştıranlardır. Bunlar da kendi aralarında, ilmiyle gösteriş yapan âlim, gösteriş için cihad eden mucahid ve tasadduk eden kimse olarak sıralanmaktadır. Şüphesiz riya, kişiyi zamanla şirke götürür.

İlmiyle yaratılanların rızasını gözeten kimse, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın azametinden cahil olduğu için böyle bir iş yapmıştır.

Riyakâr, kralı hiç tanımadığı halde rüşvet almak için kralın mührünü yaptırıp da kendisini kralın yakın adamlarındanmış gibi gösteren kimseye benzemektedir. Bu kimse, sahte para-

nın üzerine kralın ismini nakşettirir ancak bununla dikkatsiz kimselerden başkasını kandıramaz.

Riya ehlinden sonra cehenneme girecek olanlar, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya isyan eden ve hevasının peşinden sürüklenen, şehvetine düşkün kimselerdir.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya hakikaten kul olanlara o gün, şöyle seslenilir:

[يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً
مَّرْضِيَّةً * فَادْخُلِي فِي عِبَادِي * وَادْخُلِي جَنَّاتِي] [الفجر:

[27,30]

"Ey mutmain olmuş nefis! Rabbinin razı olduğu şekilde ona dön! Kullarımın arasına gir ve cennetime gir!" (89 Fecr/27-30)

Muvahhidin İmanın Nurundan

Cehennem Ateşi Söner

"Ateş, mümin için şöyle der: "Geç ey mümin! Senin nurun ateşimi söndürür."²⁷

²⁷ Taberani, Kebir, 22/688; Ebu Nuaym, Hilyet'ul Evliya, 9/329; Hatib, Tarih-i Bağdat, 5/194, 9/233. Hadisi Ahmed b. Hanbel, Cabir (*radıyallahu anh*)'dan merfu olarak rivayet etmiştir. Hadisin se-

Cabir (*radıyallahu anh*)'dan gelen bir hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«لَا يَبْقَى بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ إِلَّا دَخَلَهَا - أَيُّ النَّارِ - فَتَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِ بَرْدًا وَسَلَامًا ، كَمَا كَانَتْ عَلَى إِبْرَاهِيمَ حَتَّى إِنَّ لِلنَّارِ ضَجِيجًا مِنْ بَرْدِهِمْ»

“Müslümanların iyilerinden veya kötülerinden olsun cehenneme girmeyen hiçbir kimse kalmaz. Ancak ateş, müminler için serin ve esenlik olacaktır. Tıpkı İbrahim (*aleyhisselam*)'a olduğu gibi...”²⁸

İşte bu miras onlara, Allah'ın Halili İbrahim (as)'dan kalmıştır. Şüphesiz cehennem ateşi, muhabbet ehlinin kalbindeki muhabbet ateşinden korkmaktadır.

Cüneyd der ki:

“Cehennem ateşi "Ya Rabbi! Eğer sana itaat etmezsem bana azap eder misin?" diye sorar. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) "Evet, büyük ateşimi sana musallat ederim" buyurur. Bunun üzerine

nedinde Süleyman b. Mansur olduğundan dolayı hadis, zayıf kabul edilmiştir.

²⁸ Ahmed b. Hanbel, Müsned, 3/328.

cehennem ateşi: "Benden daha şiddetli ve daha büyük ateş var mı ki?" diye sorunca Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) "Evet vardır! O, mümin dostlarımın kalbine yerleştirdiğim muhabbetimin ateşidir" diye buyurur.”

Durdurun o kimseyi! Az da olsa bir baksın, azıklansın...

Muhabbet ehlinin kalbi, tasa ve hüznün ateşiyle doludur.

Onun kalbindeki bu ateş, cehennem ateşinin yanında soğuk kalır...

Muhabbet ehlinin gözyaşları, vecd hararetinin bir kısmını söndürmeseydi aynı gözyaşlarının harareti söndürdüğü gibi Allah sevgisinden ciğerlerini yakacaktı.

Ariflerden bazıları şöyle derdi:

“Kalbimdeki sevgi ve iştiağ ateşi ile aranızda bulunuyor ve yaşıyor olmam gerçekten çok acayip bir durumdur. Şüphesiz ben muhabbetin ateşi gibi bir ateş görmedim. Çünkü kalbimdeki bu ateş beni çoktan yakıp kül etmeliydi.”

Ariflerin, Mevlalarından başka hiç bir meşguliyetleri yoktur ve yalnızca Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'yı razı etme düşüncesi içerisinde dirler.

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَنْ أَصْبَحَ وَهَمُّهُ غَيْرُ اللَّهِ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ»

“Kimin arzusu Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’nın (rızası) dışında bir şey ise onun, Allah ile hiçbir bağı yoktur.”²⁹

Bazı arifler şöyle demiştir: “Eğer bir kimse sana Allah’tan başkasının kendi dostu olduğunu söylerse ona asla güvenme!”

Davut et-Tai şöyle demiştir:

“Rabbim! Senin rızanı kazanma arzusu tüm isteklerimi unutturdu ve uykuyla arama girdi. Sana bakmaya olan iştihakım bana bütün lezzetleri unutturdu. Sevgin beni şehvetlerden uzaklaştırdı. Ey kerim olan Rabbim! Ben Senin zindanında rızanı talep ediyorum.”

Benim derdim tasam Allahtır.

O’ndan başka derdim ve tasam yoktur.

Allah’a olan sevgimin arasına hiçbir şey giremez

Ve beni O’ndan asla ayıramaz...

²⁹ Hakim, El-Müstedrek, 4/320; Ebu Nuaym, Hilyet’ul Evliya, 3/48; Beyhaki, Şuâb’ul İman, (1585)

Ey kardeşim! Eğer bunun manasını iyice anladıysan Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in şu hadisinin manasını daha güzel anlayabilirsin:

«مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ صَادِقًا مِنْ قَلْبِهِ حَرَّمَهُ اللَّهُ

على النار»

“Kim Lailaheillallah’a kalben tasdik ederek şehadet ederse Allah ona cehennemi haram kılar.”³⁰

Kim Lailaheillallah Sözünde

Sadık Olursa Kıyamet Gününün

Sıkıntısından Kurtulur

Bundan sonra kim *Lailaheillallah* sözünü söylemesine rağmen cehenneme giriyorsa muhakkak ki sözüne sadakatinde bir eksiklik vardır. Çünkü *Lailaheillallah* sözü, tasdik ederek söylenildiğinde kalpte Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’dan başka bulunan her şeyi temizler. Eğer kalpte Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’dan başkasından bir eser kalıyorsa bu, *Lailaheillallah* sözündeki sadakatin eksik oluşundan kaynaklanmaktadır.

Lailaheillallah sözünde sadık olan kimse

³⁰ Ahmed b. Hanbel, 5/229.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan başkasını sevmeyiz, O'ndan başkasından medet ummaz ve korkmaz, yalnızca Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya tevekkül eder. Böyle bir kimsenin üzerinde nefsinden ve hevasından bir eser kalmaz. Ancak bunlarla birlikte Allah'ı seven ve rızasını talep eden kimselerin, haram işlemekten masum olduğunu da sanma!

Allah'ın kullarından istediği şey, haram işlediklerinde hemen tevbe edip Allah'tan mağfiyet dilemeleri ve işledikleri bu haramdan dolayı meydana gelen utancı tevbeyle ortadan kaldırmalarıdır.

Zeyd b. Elsem şöyle demiştir:

“Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın kuluna olan sevgisi öyle bir dereceye ulaşır ki ona "Git dilediğini yap! Ben seni affettim" buyurur.”

Tabiinden Şa'bi (*rahimehullah*) şöyle demiştir:

“Kul Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'yı sevdiği zaman haramlar ona hiçbir zarar veremez.”

Bu sözün açıklaması şöyledir:

“Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) sevdiği kuluna yardım eder. Kulun ayağı heva çukuruna kayarsa onu elinden tutarak kurtuluşa ulaştırır.

Tevbe etmeyi ona kolaylaştırır. Haramların çirkinliğini ona belli ederek bağışlanma dilemesini sağlar ve işlediklerine kefarete kefareti için bu kulu musibetlerle imtihan eder.”

Bazı eserlerde Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın şöyle buyurduğu kayıtlıdır:

“Beni zikreden kimseler, benimle aynı mecliste olanlardır. Bana itaat edenlere keramet veririm, isyan edenlere rahmetinden ümit kestirtmem. Eğer tevbe ederlerse o zaman onların sevgilisi olurum. Eğer tevbe etmezlerse onları ancak ben iyileştiririm. Onlara işlemiş oldukları haramlardan temizlenmeleri için musibetler veririm.”

İmam Müslim'in, Sahihinde Cabir (*radıyallahu anh*)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«لَا تَسْبِي الْحُمَّى فَإِنَّهَا تُذْهِبُ خَطَايَا بَنِي آدَمَ كَمَا يُذْهِبُ الْكَبِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ»

“Hummaya sövmeyin! Çünkü o, Ateşin demirin pisliklerini temizlemesi gibi, Âdemoğlundan hatalarını giderir.”³¹

³¹ Müslim, 6735.

Ahmed b. Hanbel'in Müsnedinde ve İbn-i Hibban'ın Sahihinde Abdullah b. Muğaffel'in şöyle dediği rivayet edilmiştir:

“Bir adam, Cahiliyye döneminde fahişelik yapan bir kadınla karşılaştı. Onunla şakalaştı hatta elini sıktı ve ilişkiye girmek istediğini belirtti. Bunun üzerine kadın "Bırak beni! Şüphesiz ki Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şirki giderdi ve İslam'ı getirdi" dedi. Bu söz üzerine adam kadını bıraktı ve oradan uzaklaştı. Adam önündeki duvara çarpıncaya kadar arkasına dönerek sürekli kadına baktı. Daha sonra bu adam olup bitenleri Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e haber verdi. Bunun üzerine Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«أَنْتَ عَبْدُ أَرَادَ اللَّهُ بِكَ خَيْرًا» ثُمَّ قَالَ «وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ شَرًّا أَمْسَكَ عَنْهُ بِذَنْبِهِ، حَتَّى يُوَافِيَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

"Sen, Allah'ın hayır dilediği bir kulsun... Çünkü Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) bir kulun hakkında şer dilerse Kıyamet gününde yaptığının karşılığını verinceye kadar bu kulunun haramlarını tutar" buyurdu.³²

³² Ahmed b. Hanbel, 4/87; Hakim, 4/376.

Ey insanlar! Unutmayın ki temizliğin olması gereken asıl yer kalplerinizdir. Çünkü ona haram pisliğinden küçükük damlalar sıçrarsa üzerine gözyaşlarınızı dökün ki temizlensin.

Nefsinizin razı olduğu her şeyden kendinizi uzak tutmaya çalışın! Hiç şüphesiz azmetmek haramlardan temizlenmenin ilk şartıdır.

Nefsiniz hoşuna giden şeyleri istediği zaman ona, kendisine zina teklif kadının dediği gibi deyiniz:

“Bırak beni! Şüphesiz ki Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şirki giderdi ve İslam'ı getirdi.”

Hiç şüphesiz islam, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya teslim olmayı ve boyun eğerek itaat etmeyi gerektirir.

Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

«إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ إِلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ» [فصلت:30]

“Şüphesiz "Rabbimiz Allah'tır" deyip de sonra dosdoğru yolda gidenlerin üzerine melekler iner ve onlara "Korkmayın, üzülmeğin, size vâdolanın

cennetle sevinin!" derler." (41 Fussilet/30)

Nefsinize kendisine şah damarından daha yakın olan Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın her şeyi gördüğünü hatırlatın! Belki Allah'ın yakınlığından ve görmesinden utanır da günah işlemeyi terk eder.

[أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى] [العلق:14]

"Allah'ın kendisini gördüğünü bilmiyor mu?"
(96 Alak/14)

[إِنَّ رَبَّكَ لَبَالْمُرْصَادِ] [الفجر:14]

"Muhakkak ki Allah gözetleyicidir." (89 Fecr/14)

Rivayet edildiğine göre adamın birisi kadının birine geceleyin ıssız bir yerde zina etmeyi teklif etti. Kadın bu teklifi reddedince adam: "Bizi yıldızlardan başka kim görüyor!" dedi. Bunun üzerine kadın şöyle cevap verdi:

"Ya yıldızları yaratan nerede? O bizi görüyor mu?"

Yine bir adam, kadının birini zinaya zorladı ve üzerlerine bütün kapıları kapatmasını emretti. Sonra "Kapatılmadık kapı kaldı mı?" diye sorunca kadın:

"Evet, kaldı! Bizim ile Allah arasında olan kapı açık kaldı" diye cevap verdi. Bunun üzerine adam kadına dokunmayıp oradan ayrıldı.

Ariflerden birisi, bir adamla kadının zina için konuştuğunu gördü ve onlara şöyle dedi:

"Muhakkak ki Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) sizi görmektedir. Allah sizi ve bizi günahlardan korusun."

Cüneyd el Bağdadî'ye "Haramdan gözleri korumak için ne yapılmalıdır?" diye sorulduğunda:

"Allah'ın sana bakmasının senin harama bakmandan daha hızlı olduğunu bilmekle..." diye cevap verdi.

Ebu Abdullah el-Muhasibi der ki:

"Murakabe, kalbin Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya yakın olduğunu bilmesidir. Allah'ı bilmek ne kadar kuvvetli olursa O'nun görmesinden ve yakınlığından utanmak da o kadar kuvvetli olur."

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir adama, kendi kavminden devamlı beraber olduğu salih bir kişiden nasıl hayâ ediyorsa Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan da öyle hayâ etmesini

nasihat etmiştir.³³

Seleften bazı kimseler "Allah'ın sana yakın olduğu kadar O'ndan hayâ et! Allah'ın sana olan kudreti miktarınca O'ndan kork!" dediler.

Bazıları bana şöyle dedi:

“Kırk seneden beri Allah'tan başkasına bir adım atmadım. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'dan haya ettiğimden dolayı güzel gördüğüm şeylere dahi gözümü çevirmedi.”

³³ Hadisin senedi hasendir. Ahmed ve İbn Ebi Dünya rivayet etmiştir.

[وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ] [الزاريات:56]

“Ben, insanları ve cinleri yalnız bana ibadet etsinler diye yarattım.” (51 Zâriyat/56)

* *Lailaheillallah* kelimesi uğruna rasuller gönderilmiş, kitaplar indirilmiştir. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

[وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ] [الأنبياء:25]

“Senden önce hiçbir rasul göndermedik ki ona "Benden başka ibadete layık ilah yoktur. Sadece bana kulluk edin" diye vahyetmiş olmayalım.” (21 Enbiya/25)

[يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ] [النحل:2]

“Allah kendi emriyle melekleri, kullarından dilediği kimseye vahiy ile "Benden başka ilah olmadığına dair (kullarımı) uyarın ve benden korkun" diye gönderir.” (16 Nahl/2)

Nahl suresi, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’nın kullarına verdiği nimetleri hatırlattığı bir sure olduğu için “Niam (Nimetler) Süresi” olarak da isimlendirilmiştir.

Kelime-i Tevhidin Faziletleri

Tevhid kelimesi *Lailaheillallah*’ın pek çok fazileti vardır. Bu faziletlerin hepsini burada sayabilmek mümkün değildir. Biz burada onların sadece bazılarından bahsedeceğiz.

* *Lailaheillallah* kelimesi, takva kelimesidir.

Ömer (*radiyallahu anh*) ve diğer sahabelerin dediği gibi *Lailaheillallah*, takva kelimesidir.

* *Lailaheillallah* kelimesi, ihlâs kelimesidir. Hakka şehadet etmek ve Hakka davet etmektir.

* *Lailaheillallah* kelimesi kişiyi şirkten arındıran ve tamamen kurtaran bir kelimedir.

* *Lailaheillallah* kelimesi mahlukâtın yaratılma sebebidir. Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) şöyle buyurmuştur:

İbn-u Uyeyne (*rahimehullah*) şöyle demiştir:

“Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) kullarına *Lailaheillallah*’ı bildirmekten daha büyük bir nimet vermemiştir.”

Cennet ehli için *Lailaheillallah* kelimesi dünya ehline sıcak bir çölde ferahlık duyması için verilen serinletici su gibidir.

* *Lailaheillallah* kelimesinden dolayı Cennet ve Cehennem yaratılmıştır.

* *Lailaheillallah* kelimesi Rasullerin uğru-na cihad etmekle emredildiği kelimedir. Öyle ki; kim manasını bilerek söylerse malını ve canını korumuş olur. Kim de bu kelimeyi kabul etmez ve karşı gelirse malı ve kanı müslümanlara helal olur.

* *Lailaheillallah* kelimesi Cennetin anahtarıdır. Aynı zamanda bu kelime tüm rasullerin davetinin de başlangıç noktasıdır.

* *Lailaheillallah* kelimesini Allah (*Subhanehu ve Tealâ*), Musa (*aleyhisselam*) ile konuşmasında kullanmıştır.

İyad el-Ensari (*radiyallahu anh*)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«إِنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلِمَةٌ عَلَى اللَّهِ كَرِيمَةٌ ، لَهَا عِنْدَ اللَّهِ مَكَانٌ ، وَهِيَ كَلِمَةٌ مِنْ قَالِهَا صَادِقًا ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهَا الْجَنَّةَ ، وَمَنْ قَالِهَا كَاذِبًا حَقَّتْ مَالَهُ وَدَمَهُ ، وَلَقِيَ اللَّهَ غَدًا فَحَاسِبُهُ»

“*Lailaheillallah* kelimesi Allah katında çok değerlidir ve bu kelimenin Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) katında çok önemli bir yeri vardır. Öyle ki kim bu kelimeyi sıdk ile söylerse Allah onu cennete koyar.

Kim de bu kelimeyi inanmayarak söylerse bu dünyada malını ve canını korumuş olur. Ancak Ahiret gününde hesabını Allah’a verir.”³⁴

* *Lailaheillallah* kelimesi cennete girmek için ödenmesi gereken ücrettir.

Hasan (*rahimehullah*) dediği şu söz zayıf bir yoldan Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de atfedilmiştir.

“Kimin son sözü *Lailaheillallah* olursa cennete girer.”³⁵

* *Lailaheillallah* kelimesi Cehennem ate-

³⁴ Bezzar, Musned, 1/10; Heysemi, 1/26.

³⁵ İbni Ebi Şeybe, Musned, 2/446.

şinden kurtuluştur.

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) "Eşhedu en la ilahe illallah" diyen müezzini duyunca "İşte bu adam, ateşten kurtuldu"³⁶ buyurmuştur.

* *Lailaheillallah* kelimesi, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'nın mağfiretini celbeden bir kelimedir.

Ahmed b. Hanbel, Müsnedinde Şeddad b. Evs ve Ubade b. Samit (*radıyallahu anhuma*)'dan şu hadisi rivayet etmiştir:

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir gün ashabına:

«ارْفَعُوا أَيْدِيَكُمْ وَقُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

"Ellerinizi kaldırın ve *Lailaheillallah* deyin!" buyurdu. Sahabe bir saate yakın ellerini öylece tuttu. Daha sonra Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) elini indirdi ve şöyle dua etti:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُمَّ بَعَثْتَ بِهِدِ الْكَلِمَةَ، وَأَمَرْتَنِي بِهَا، وَوَعَدْتَنِي عَلَيْهَا الْجَنَّةَ، وَإِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ»

"Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya hamd olsun!

³⁶ Müslim, Namaz, 382; İbni Ebi Şeybe, Müsned, 14/461; Tayalisi, 2034; Darimî, 2/217.

Allah'ım sen beni bu kelime ile gönderdin ve bu kelimenin gerektirdiği şeyleri yerine getirmemi emrettin. Bu kelime ile bana cenneti vaad ettin. Muhakkak ki sen sözümden dönmezsin."

Bu duanın ardından Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

«أَلَا أَبْشِرُوْا، فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ غَفَرَ لَكُمْ»

"Sizi müjdeliyorum. Şüphesiz ki Allah sizi bağışlamıştır."³⁷

* *Lailaheillallah* kelimesi, iyiliklerin en güzelidir.

Ebu Zer (*radıyallahu anh*) şöyle demiştir:

"Bir gün Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e "Ya Rasulallah! Beni cennete yaklaştıracak ve cehennemden uzaklaştıracak bir amel söyleyin!" dediğimde Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

«إِذَا عَمِلْتَ سَيِّئَةً فاعْمَلْ حَسَنَةً فَإِنَّهَا بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا»

"Bir kötülük yaptığında hemen iyilik yap! Şüphesiz bu yaptığın hasene için on sevap vardır."

³⁷ Ahmed b. Hanbel, Musned (17586); Hakim, Müstedrek, 1/679.

قَالَ: {قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنَ الْحَسَنَاتِ
هِيَ؟}

Bunun üzerine “Ya Rasulallah! *Lailaheillallah* kelimesini söylemek iyilik midir?” diye sordum da Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

«هِيَ أَحْسَنُ الْحَسَنَاتِ»

"Evet, hem de iyiliklerin en güzelidir" buyurdu.”³⁸

* *Lailaheillallah* kelimesi, işlenen haramları ve yapılan hataları siler, yok eder.

Ümmi Hani (*radiyallahu anha*)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا تَتْرُكُ ذَنْبًا وَلَا يُسَبِّقُهَا عَمَلٌ»

“*Lailaheillallah* kelimesi (söyleyen kimse de) hiç bir günah bırakmaz ve bu kelimeyi hiç bir amel (faziletçe) geçemez.”³⁹

³⁸ Ahmed b. Hanbel, Müsned, 5/169 ve Zühhd, 24; Beyhaki, Esmâ ve Sıfat, 201; Ebu Nuaym, Hilyetu'l Evliya, 4/218; İbn Abdilber, Temhid, 6/550.

³⁹ İbni Mace, 3797; Ahmed b. Hanbel, 6/425.

Seleften birisi, bir dostunu ölümünden sonra rüyasında gördü. Ona halinden sorunca dostu: “*Lailaheillallah* kelimesi hiçbir şey bırakmadı” dedi.

* *Lailaheillallah* kelimesi kalpte kaybolmaya yüz tutmuş olan imanı yeniler.

Ahmed b. Hanbel (*rahimehullah*) Müsned’de rivayet ettiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ashabına “İmanınızı yenileyin!” diye emretti. Ashab- Kiram “İmanımızı nasıl yenileriz?” diye sorduklarında ise Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“*Lailaheillallah* deyin!” buyurdu.⁴⁰

Ahret günü mizanda ondan daha ağır gelecek başka hiçbir şey yoktur. Eğer tartının bir tarafına yerler ve gökler, diğer tarafına bu söz konulsa şüphesiz *Lailaheillallah* sözü daha ağır gelir.

Abdullah b. Amr (*radiyallahu anhuma*)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

⁴⁰ Ahmet b. Hanbel, 2/359; Ebu Nuaym, Hilyetu'l Evliya, 2/357. Heysemi, isnadının ceyyid olduğunu söylemiştir.

«أَنَّ نُوحًا قَالَ لِابْنِهِ عِنْدَ مَوْتِهِ آمُرْكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَإِنَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعَ وَالْأَرْضِينَ السَّبْعَ لَوْ وُضِعَتْ فِي كِفَّةٍ وَوُضِعَتْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فِي كِفَّةٍ رَجَحَتْ بِهِمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

“Nuh (aleyhisselam) vefat edeceği sırada oğluna şöyle dedi: Sana *Lailaheillallah* demeyi emrediyorum. Eğer yedi gök ve yedi yer, terazinin bir kefesine, *Lailaheillallah* kelimesi ise öbür kefesine konulsa hiç şüphesiz *Lailaheillallah* kelimesi daha ağır gelir...”⁴¹

Ebu Said el-Hudrî (radıyallahu anhuma)’dan rivayet edildiğine göre ise Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

«قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : {يَا رَبِّ عَلَّمَنِي شَيْئًا أَذْكُرُكَ بِهِ وَأَدْعُوكَ بِهِ} قَالَ : {يَا مُوسَى قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ} ...»

“Musa (aleyhisselam) "Ya Rabbi! Bana, seni hatırlayıp dua edebileceğim bir şey öğret" diye dua edince Allah (Subhanehu ve Tealâ) "Ey Musa! *Lailaheillallah* de!" buyurdu.

⁴¹ Ahmed b. Hanbel, 2/170; Buharî, Edebul Müfred, 548; Hakim, 1/48.

قَالَ : {يَا رَبِّ كُلُّ عِبَادِكَ يَقُولُ هَذَا} ، قَالَ : {قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ} ...

Musa (aleyhisselam) "Ey Rabbim! Kullarının hepsi bu sözü söylüyorlar" deyince Allah (Subhanehu ve Tealâ) yine "Ey Musa! *Lailaheillallah* de!" buyurdu.

قَالَ : {لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا رَبِّ ، إِنَّمَا أُرِيدُ شَيْئًا تَخْصُنِي بِهِ}

Musa (aleyhisselam) "Ey Rabbim! Senden başka ibadete layık ilah yoktur. Ancak ben yalnızca bana has bir şey bildirmeni istiyorum" deyince Allah (Subhanehu ve Tealâ):

قَالَ : يَا مُوسَى لَوْ أَنَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعَ وَعَامِرَهُنَّ غَيْرِي ، وَالْأَرْضِينَ السَّبْعَ فِي كِفَّةٍ ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فِي كِفَّةٍ ، مَالَتْ بِهِمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

"Ey Musa! Yedi gök, yedi yer ve içinde bulunanlar bir kefeye konsa *Lailaheillallah* kelimesi de diğer kefeye konsa *Lailaheillallah* kelimesi daha ağır gelir" buyurdu.”⁴²

⁴² İbni Hibban, 6218; Hakim, Müstedrek, 1/528; Nesaî, 6/208, 280. Hakim ve İmam Zehebi hadisın sahih olduğunu söylemişlerdir.

İmam Ahmed, Nesaî ve Tirmizi'nin Abdullah b. Amr vasıtasıyla Rasulullah (s)'den rivayet edilen "Bitâka"⁴³ hadisi de *Lailaheillallah* kelimesinin tek başına, sayfalar dolusu günahattan

⁴³ Rasulullah (s) şöyle buyurdu: "Allah kıyamet gününde ümmetinden bir kişiyi herkesin önünde ayırıp o kişi aleyhinde doksan dokuz dosya açacaktır. Her bir dosyanın boyu gözün görebildiği mesafe kadar olacaktır. Sonra kendisine şöyle soracaktır: Bunlardan bir şeyi reddediyor musun? Amel muhafızı katip melekler sana haksızlık yapmışlar mı? O kimse "Hayır ya Rabbi!" diye cevap verecektir. Sonra herhangi bir özrün var mı buyuracak o kimse "Hayır ya Rabbi!" diye cevap verecektir. Bunun üzerine Allah (sb) "Evet yanımızda sana ait makbul bir amel vardır. Bugün sana asla haksızlık edilmeyecek" buyuracak ve üzerinde "Şehâdet ederim ki Allah'tan başka gerçek ilah yoktur Muhammed de onun kulu ve rasûludur yazılı bir kağıt parçası çıkarılacak ve Allah "Kendi amelini kendin tart" diye emredecektir. O kişi de "Ya Rabbi! Tek kağıt parçası ve bu dosyalar... Nasıl olacak bu tartı işi!" diyecektir. Allah da "Bugün sana asla zulmetmeyecek" buyuracaktır. Rasulullah (s) buyurdu ki: Günah sicilleri bir kefeye konulacak, kağıt parçası da bir kefeye konulacak sicillerin konulduğu kefe yukarı kalkacak kağıt parçası ağır çekecektir. Allah'ın ismi yanında hiç bir şey ağır basamaz." (Tirmizi, 2639; Ahmed b. Hanbel, 2/213) (yayınca).

ağır bastığını göstermektedir.

* *Lailaheillallah* kelimesi, söyleyen kimse ile Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) arasındaki tüm engelleri kaldıran bir kelimedir.

Tirmizi'nin Abdullah b. Amr (*radıyallahu anhuma*)'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَيْسَ لَهَا دُونَ اللَّهِ حِجَابٌ حَتَّى تَصِلَ

إِلَيْهِ»

"*Lailaheillallah* diyen kimsenin söylemiş olduğu bu söz, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya ulaşınca kadar sahibiyle Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) arasında bir engel bırakmaz."⁴⁴

Ebu Hureyre (*radıyallahu anh*)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَا قَالَ عَبْدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصًا ، إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ

أَبْوَابُ السَّمَاءِ ، حَتَّى تُفْضِيَ إِلَى الْعَرْشِ مَا اجْتَنَبَ

الْكِبَائِرِ»

"*Lailaheillallah* kelimesini ihlâslı olarak söyleyen hiçbir kul yoktur ki büyük haramlar-

⁴⁴ Tirmizi, 3518.

dan uzak dursun da kendisine gökyüzünün bütün kapıları açılmış olmasın.”⁴⁵

İbni Abbas (*radıyallahu anhuma*)’dan merfu olarak rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ إِلَّا قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَمَا أَنَّ شَفَاقَكَ لَا تَحْجُبُهَا كَذَلِكَ لَا يَحْجُبُهَا شَيْءٌ حَتَّى تَنْتَهِيَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ»

“Hiçbir şey yoktur ki onunla Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) arasında bir engel olmasın ancak *Lailaheillallah* sözü bunun dışındadır. Nasıl senin dudaklarınla, *Lailaheillallah*’ı söylemene bir engel yoksa bu sözü söyleyen kimseyle Allah (sb) arasında da bir engel yoktur.”

Ebu Uname (*radıyallahu anh*) dedi ki:

“Bir kul *Lailaheillallah* kelimesini söylerse arş hariç onu engelleyecek hiçbir şey yoktur.”

* *Lailaheillallah* kelimesi Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’nın bu kelimeyi söyleyenlere nazar etmesine ve duaların kabul edilmesine vesiledir.

Nesai’nin "El-Yevmu vel-Leyl" adlı eserinde

iki sahabeden naklettiği hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَا قَالَ عَبْدٌ قَطُّ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ ، لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، مُخْلِصًا بِهَا رُوحَهُ ، مُصَدِّقًا بِهَا قَلْبَهُ لِسَانَهُ ، إِلَّا فُتِحَ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ حَتَّى يَنْظُرَ اللَّهُ إِلَى قَائِلِهَا ، وَحَقَّ لِعَبْدٍ نَظَرُ اللَّهِ إِلَيْهِ أَنْ يُعْطِيَهُ سُؤْلَهُ».

“Allah’tan başka ibadete layık ilah olmadığına, tek olup şeriki bulunmadığına, hamdın ve mülkün sadece O’na ait olduğuna kalbiyle samimi olarak, diliyle de tasdik ederek şahadet eden kimse için gökyüzü ardına kadar açılır da yer ehlinden onu söyleyene bakılır. Artık bu kula istediği şeylerin verilmesi hak olmuştur.”

* Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) *Lailaheillallah* diyen kimseyi tasdik eder.

Nesai, Tirmizi ve İbn-i Hibban’ın Ebu Hureyre ve Ebu Said’den rivayet ettikleri hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«إِذَا قَالَ الْعَبْدُ { لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ } صَدَقَهُ رَبُّهُ وَقَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَأَنَا أَكْبَرُ...»

⁴⁵ Tirmizi, 3590; Nesai, 10669.

"Kul, *Lailaheillallah* ve Allahu Ekber" dediği zaman Rabbi onu tasdikleyerek "Benden başka ibadete layık ilah yoktur ve ben en büyüğüm" der.

وَإِذَا قَالَ {لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ} قَالَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَحْدِي لَا شَرِيكَ لِي... .

Kul, "Allah'tan başka ilah yoktur ve O tektir, O'nun ortağı yoktur" dediğinde Rabbi onu tasdikleyerek "Benden başka ibadete layık ilah yoktur. Ben tekim ve ortağım yoktur" der.

وَإِذَا قَالَ {لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ} ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ . قَالَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا لِي الْمُلْكُ وَلِي الْحَمْدُ... .

Kul, "Allah'tan başka ilah yoktur. O tektir, O'nun ortağı yoktur, mülk ve hamd yalnızca ona mahsustur" derse Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) ona "Benden başka ibadete layık ilah yoktur, mülk benimdir hamd bana mahsustur" der.

وَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ {لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ} قَالَ اللَّهُ: لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِي . وَكَانَ يَقُولُ مَنْ قَالَهَا فِي مَرَضِهِ ثُمَّ مَاتَ لَمْ تَطْعَمَهُ النَّارُ»

Kul, "Allah'tan başka ilah yoktur. Allah'tan başka sığınılacak yer ve güç de yoktur" derse Rabbi onu tasdikleyerek "Benden başka ibadete layık ilah yoktur ve Benden başka sığınılacak güç de yoktur" der. Kul bunu hasta iken söylerse ve bu hal üzere ölürse ateş ona dokunmaz."⁴⁶

* *Lailaheillallah* kelimesi, nebilerin söylediği sözlerin en faziletlisidir. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Arafe gününde ettiği dua bu manaya işaret etmektedir.⁴⁷

* *Lailaheillallah* kelimesi zikirlerin en faziletlisidir.

Cabir (*radiyallahu anh*)'dan merfu olarak rivayet edilen "Zikirlerin en efdali *Lailaheillallah* kelimesidir" hadisi de bu manaya işaret etmektedir.

İbni Abbas (*radiyallahu anhuma*) şöyle de-

⁴⁶ Tirmizi, 3430; İbn Hibban, 851; Hakim, 1/46; Beyhakî, 663; Taberanî, 2957. Nesaî, 30.

⁴⁷ İbni Recep el-Hanbelî'nin kastettiği hadis, İmam Malik'in Talha b. Ubeydullah'tan rivayet ettiği şu hadistir: "En faziletli dua Arefe günündeki duadır. Benim ve diğer tüm nebilerin söylediği en faziletli söz ise "Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. O tektir ve ortağı yoktur" sözüdür." (Muvatta, 504) (*yayıncı*)

miştir: "Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) katında en sevimli söz *Lailaheillallah* sözüdür. Çünkü Allah, onsuz hiçbir ameli kabul etmez."

* *Lailaheillallah* kelimesi amellerin en faziletli olup sevabı en fazla verilen ve köle azat etmeye denk olan, sahibini şeytandan koruyan bir kelimedir.

Ebu Hureyre (*radıyallahu anh*)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَنْ قَالَ { لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ الْمَلِكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ } فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ ، كَانَتْ لَهُ عِدَلُ عَشْرِ رِقَابٍ ، وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ ، وَمُحِيتَ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ ، وَكَانَتْ لَهُ حِرْزًا مِنَ الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يُمْسِيَ ، وَلَمْ يَأْتِ أَحَدٌ بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ بِهِ إِلَّا أَحَدًا عَمِلَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ»

"Kim günde yüz kere "Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. O tektir, O'nun hiçbir ortağı yoktur, mülk ve hamd sadece ona mahsustur. O'nun her şeye gücü yeter" kelimesini söylerse ona on köle azat etmiş gibi sevap yazılır. O'nun hesabına yüz hasene yazılır, yüz kötülük silinir. Bu sözü daha fazla söyleyenler müs-

tesna, bundan daha üstün bir ameli hiç kimse yapamaz."⁴⁸

Ebu Eyyüb el-Ensari (*radıyallahu anh*)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَنْ قَالَ : { لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ } عَشْرَ مَرَّاتٍ كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَةَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ»

"Kim on kere *Lailaheillallah* derse İsmail (*aleyhisselam*)'ın çocuklarından dört kere köle azat etmiş gibidir."⁴⁹

İmam Tirmizi, İbni Ömer (*radıyallahu anhuma*)'dan merfu olarak şu hadisi rivayet etmiştir:

«مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَقَالَ { لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُخَيِّ وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ } كَتَبَ

⁴⁸ Buharî, Bedeul Halk, 59; İmam Malik, Muvatta, 488; Ahmed b. Hanbel, Musned, 12571.

⁴⁹ Buhari, 6404; Müslim, 2693.

اللَّهُ لَهُ أَلْفٌ أَلْفِ حَسَنَةٍ وَمَحَا عَنْهُ أَلْفٌ أَلْفِ سَيِّئَةٍ وَرَفَعَ
لَهُ أَلْفٌ أَلْفِ دَرَجَةٍ»

“Kim çarşıya girdiğinde *Lailaheillallah* derse ve bu söze "Allah, öldürür ve diriltir. O diridir ve asla ölmez. Hayır tümüyle O'nun elindedir ve O her şeye kâdirdir" sözünü ilave ederse Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) ona bir milyon hasene yazar, bir milyon seyyiesini siler ve onun makamını bir milyon derece yükseltir.” Başka bir rivayette ise "Cennette ona bir ev inşa eder" şeklindedir.

* *Lailaheillallah* kelimesi, kabrin yalnızlığını ve mahşer gününün dehşetini giderici bir kelimedir.

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

«لَيْسَ عَلَى أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْشَةٌ فِي قُبُورِهِمْ ،
وَلَا مَنْشَرِهِمْ ، وَكَأَنِّي بِأَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَنْفُضُونَ الثَّرَابَ
عَنْ رُؤُسِهِمْ وَ يَقُولُونَ: [وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ
عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ] [فاطر:34]»

“*Lailaheillallah* kelimesinin ehline, kabirde ve mahşer gününde hiçbir yalnızlık ve korku

yoktur. Tevhid ehlini kabirlerinden kalkmış ve başlarından toprakları silkeleyip "*Bizden keder ve elemi gideren Allah'a hamd olsun*" (35 *Fatır/34*) dediklerini görür gibiyim.”⁵⁰

Mürsel bir hadiste şöyle geçmektedir:

«مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ كُلَّ يَوْمٍ مِائَةً
مَرَّةً، كَانَتْ أَمَانًا مِنَ الْفَقْرِ، وَأَنْسًا مِنَ وَحْشَةِ الْقَبْرِ،
وَأَسْتَجَلَبَ الْغَنَى، وَأَسْتَقَرَّ بِأَبَا الْجَنَّةِ»

“Kim günde yüz kere "Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. O mahlûkatın Hak olan sahibidir" derse fakirlikten kurtuluşa erer. Bu kelime kabrin yalnızlığında o kişinin yoldaşı olur. *Lailaheillallah* kelimesi söyleyene zenginlik getirir ve cennetin kapısını çaldırır.”⁵¹

* *Lailaheillallah* kelimesi, mahşer günü kabirlerinden kalkan müminlerin işaretidir.

Nadr b. Arabî, "Müminler kabirlerinden kalktıklarında işaretlerinin *Lailaheillallah* olduğuna dair bana haber ulaşmıştı" der.

Taberani'nin merfu olarak rivayet ettiği

⁵⁰ Taberani, Evsat, 4531; İbn Adiy, 4/271.

⁵¹ Hadisi, Ebu Nuaym el-İsbehani, Hilyetu'l Evliya adlı eserinde zikretmiştir.

hadis-i şerif şöyledir:

«إِنَّ شِعَارَ هَذِهِ الْأُمَّةِ عَلَى الصِّرَاطِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

“Bu ümmetin sırat köprüsü üzerindeki işareti *Lailaheillallah* kelimesidir.”⁵²

* *Lailaheillallah* kelimesini söyleyen kimseye cennetin sekiz kapısı açılır ve bu kapılardan birinden girmesi hususunda muhayyer bırakılır.

Müslim’in Ömer (*radıyallahu anh*)’dan rivayet ettiği hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) abdest aldıktan sonra iki şehadeti söyleyen kimseye cennetin sekiz kapısının açılacağını ve dilediği kapıdan gireceğini bildirmektedir.

Buhari ve Müslim’de Ubade b. Samit (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edilen hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

«مَنْ قَالَ : {أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ ، وَكَلِمَتُهُ أَلْفَاها إِلَى مَرْيَمَ ، وَرُوحٌ مِنْهُ ، وَأَنَّ

⁵² Taberanî, El-Evsat, 160.

الْجَنَّةِ حَقٌّ ، وَالتَّارَ حَقٌّ { أَدْخَلَهُ اللَّهُ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ الشَّمَانِيَةِ شَاءَ »

“Kim *Lailaheillallah*’a şehadet edip Allah’ın bir olduğuna ve ortağı olmadığına, Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in Allah’ın kulu ve rasulu olduğuna, İsa (*aleyhisselam*)’ın da Allah’ın kulu, rasulu ve Meryem’e ilka ettiği kelimesi ve O’ndan bir ruh olduğuna, Cennet ve Cehennemin hak olduğuna şehadet ediyorum” derse Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) o kimseyi cennetin sekiz kapısından dilediğinden birinden cennetine alır.”

Abdurrahman b. Semure (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edilen Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in rüyasındaki kıssaları anlattığı uzun hadiste şöyle geçmektedir:

«رَأَيْتُ رَجُلًا مِنْ أُمَّتِي انْتَهَى إِلَى أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، فَأَغْلَقَتْ الْأَبْوَابُ دُونَهُ، فَجَاءَتْهُ شَهَادَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَتَحَتْ لَهُ الْأَبْوَابَ وَأَدْخَلَتْهُ الْجَنَّةَ»

“Ümmetimden bir adam gördüm. Cennetin kapısına kadar geldi ama daha içeri girmeden cennet kapıları kapandı. Tam bu esnada *Lailaheillallah* şehadeti ona yetiştirdi. Cennetin

kapıları açıldı ve o da cennete girdi.”⁵³

* *Lailaheillallah* kelimesi, bu kelimenin gereklerinde kusur işlediğinden dolayı Cehenneme giren kimselerin, oradan çıkmasını da gerekli kılar. Buhari ve Müslim’de Enes (*radıyallahu anh*)’dan rivayet edilen hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

{وَعَزَّيْ وَجَلَالِي ، وَكِبْرِيَايَ وَعَظَمَتِي، لَأُخْرِجَنَّ مِنْهَا
مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ}

“Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) "İzzetim ve celalim hakkı için, yüceliğim ve azametim hakkı için *Lailaheillallah* diyen kimseyi cehennemden mutlaka çıkaracağım.”⁵⁴

Taberani’nin Enes (*radıyallahu anh*)’dan rivayet ettiği hadiste Rasulullah şöyle buyurdu:

«إِنْ نَاسًا مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَدْخُلُونَ النَّارَ بِذُنُوبِهِمْ ،
فَيَقُولُ لَهُمْ أَهْلُ اللَّاتِ وَالْعَزَى : مَا أَغْنَى عَنْكُمْ قَوْلَ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْتُمْ مَعَنَا فِي النَّارِ؟ فَيَغْضَبُ اللَّهُ لَهُمْ فَيُخْرِجُهُمْ

⁵³ İbni Cevzî, 1166; İbni Hibban, Mecruhiyn, 3/44. Albani hadisi zayıf olarak kabul etmiştir.

⁵⁴ Buhari,7510; Müslim, 193,326.

فيلقيهم في نهر الحياة ، فيبرؤون من حرقهم كما يبرأ
القمر من خسوفه ، فيدخلون الجنة»

“Tevhid ehlinden bazı insanlar işledikleri haramlardan dolayı cehenneme girerler. Orada dünyada iken Lat ve Uzza’ya ibadet eden kimseler görürler ve "*Lailaheillallah* demeniz size ne fayda verdi? " diye sorarlar. Onların bu sözleri üzerine Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) gazap eder ve haram işlemiş müminleri cehennemden çıkarıp cennetine koyar.”⁵⁵

Ey kardeşim! Düşün bir kere! Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) bu kullara gazaplı olduğu halde böyle davranıyor, peki ya razı olduğunda nasıl davranır? Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) tevhidin gereklerinde bazı kusurlar işlese bile muvahhid olan bir kimse ile kendisine şirk koştan kimseyi asla denk tutmamıştır.

Seleften bazıları dediler ki:

“İbrahim (*aleyhisselam*) “Ey Allah’ım! Sana şirk koştan kimseyle şirk koştan kimseyi denk tutma!” diye dua ederdi.

⁵⁵ Taberani, el-Evsat, 7293; Hatib Bağdadî, Tarih, 9/311.

Seleften bazıları şöyle dua ederlerdi:

“Ey Rabbim! Sen, cehennem ehlinin, Allah’ın ölen kimseleri asla diriltmeyeceğine dair büyük yeminler ettiklerini bildirdin. Rabbim! Biz ise yeminlerimizin en büyüğü ile Allah’ın ölen kimseleri mutlaka dirilteceğine dair yemin ediyoruz. Ey Rabbim! Sen bu iki grubu bir arada tutma!”

Ebu Süleyman şöyle demiştir:

“O cimriliğimden dolayı bana ceza verirse ben O’ndan cömertliğini isterdim. İşlediğim günahlardan dolayı beni cezalandırmak isterse ben O’nun affını isterdim. Eğer beni ateşe sokarsa cehennem ehline O’nu sevdiğimi haber verirdim.”

Kalbin, Allah’a ulaşması ne kadar da güzeldir...

O’ndan uzaklaşması ise çok acı ve çetindir..

Rıza ve gazap ancak Senin rızan ve gazabındır...

Sen azap etsen de bu kalp, ancak seni sevecektir...

Ariflerden bazıları bütün geceyi ağlayarak geçirir ve şöyle derlerdi:

“Ey Rabbim! Eğer bana azap edersen ben seni seviyorum. Eğer bana merhamet edersen ben yine seni seviyorum.”

Arifler azaba uğramaktan ziyade, Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) ile aralarında hicab (perde) olmasından korkarlardı.

Zünnun dedi ki:

“Cehennem korkusu, ayrılık korkusunun yanında okyanusta bir damla gibidir.”

Bazı ariflere “Şayet Allah (*Subhanehu ve Tealâ*) seni huzurundan kovmuş olsa ne yapardın” diye sorulduğunda “Şayet ben, Allah sevgisiyle vuslata kavuşamamışsam varacağım yer cehennemden başkası değildir” derdi.

Ey kardeşlerim! Tevhidi gerçekleştirmek için tüm gücünüzle çalışın! Çünkü Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)’nın azabından kurtaracak olan yalnızca Tevhiddir.

Güzel söz söyleyenler *Lailaheillallah* sözünden daha güzel bir söz söylemediler. Şüphesiz Allah çok mübarektir ve celal sahibidir. Şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur.

Ey kendisinden başka ilah olmayan Rabbim! Benim günahlarımı senden başka bilen

yoktur. *Lailaheillallah* diyeni ateş yakmaz. İşte ben bu kutlu sözü, hiç cimrilik etmeden ihlâslı bir şekilde söylüyorum:

“Şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur...”

Çıkan Kitaplarımız

1- Tevhid Risaleleri

Derleme

2- Kurtuluşun Yolu

Hamd bin Ali Bin Atik

3- Kelimetu'l İhlas

İbn-i Receb el-Hanbelî

4- Cahiliye Toplumunun Özellikleri

Muhammed bin Abdulvehhab

5- İslam Akidesinin Esasları

Ebu Humam el-Belkavî